

Visie van de NVDEC op de rol van de Dierexperimentencommissies.

Wat is de rol van een Dierexperimentencommissie (DEC)?

Februari 2021

De Wet op de dierproeven

Proeven op dieren zijn in Nederland alleen onder strikte voorwaarden toegestaan en mogen pas worden uitgevoerd als de onderzoekers over een projectvergunning van de Centrale Commissie voor Dierproeven (CCD) beschikken. De voorwaarden en de procedure om een vergunning te krijgen voor de uitvoering van dierexperimenten staan beschreven in de Wet op de dierproeven (Wod). Deze wet schrijft voor dat de CCD alleen op basis van een advies door een Dierexperimentencommissie (DEC) tot een besluit kan komen over een ingediende vergunningaanvraag. Het advies van de DEC weegt zwaar bij de besluitvorming door de CCD.

Het advies van de DEC aan de CCD

De DEC's functioneren zelfstandig en onafhankelijk van de aanvrager en de CCD. Het DEC-advies aan de CCD om al dan niet een vergunning te verlenen bestaat uit een zorgvuldige inventarisatie van de belangen en de haalbaarheid van de gestelde doelen van de proeven enerzijds en het lijden dat de betrokken dieren wordt aangedaan anderzijds. Verder bekijkt de DEC of de voorgestelde proeven voldoen aan alle wettelijke kaders. De DEC beoordeelt verder of het doel van het project inderdaad niet kan worden behaald zonder het gebruik van dierproeven of soms met het gebruik van andere dieren (vervanging) en indien dat het geval is, dan beoordeelt de DEC of het aantal dieren niet meer is dan noodzakelijk (vermindering) en of de proefopzet niet meer lijden veroorzaakt dan onvermijdelijk (verfijning). De DEC maakt de belangenafweging en formuleert het daaruit voortkomende advies. Hierbij is in de adviezen uitdrukkelijk ruimte voor het benoemen van dilemma's waarmee de DEC zich geconfronteerd ziet bij het maken van de afweging. Daarnaast is er de mogelijkheid voor het opnemen van minderheidsstandpunten. Een DEC-advies is via de Wet openbaar bestuur op te vragen bij de CCD.

Samenstelling en werkwijze van de DEC

De CCD hanteert voor het erkennen van een DEC wettelijke eisen die voorschrijven dat de DEC beschikt over deskundige leden. De deskundigheid wordt bepaald door voor de taakstelling van de DEC relevante kennis en inzicht. Deze kennis kan gebaseerd zijn op studie, promotie, publicaties en/of ruime ervaring. Een DEC bestaat uit minimaal zeven leden met elk een expertise of deskundigheid op één of meerdere terreinen van: (i) wetenschappelijk onderzoek met proefdieren, (ii) het ontwerp van dierproeven, (iii) de proefdiergeneeskundige praktijk, (iv) het houden en verzorgen van dieren, (v) proefdieren en hun bescherming en (vi) ethiek. Voorts kan op permanente of tijdelijke basis aanvullende expertise worden ingeroepen.

Samen voeren de leden, elk vanuit hun eigen deskundigheid en expertise, een discussie aan de hand van het projectvoorstel om te komen tot een weloverwogen en navolgbaar beargumenteerd advies. Daarbij speelt een toetsing op de haalbaarheid van de projectdoelen en de aanpak om tot de doelen te komen een belangrijke rol. Het stellen van vragen aan de indieners om aanvullende informatie te verkrijgen is een gangbare praktijk om de projectaanvraag te doorgronden en daarmee kwalitatief hoogwaardige adviezen te kunnen opstellen. Bij het opstellen van het advies wordt de art 13f3a (de proefdierdeskundige en lid van de IvD) van de desbetreffende instelling betrokken.

De NVDEC

De Nederlandse vereniging van Dierexperimentencommissies (NVDEC) verenigt de in Nederland werkzame DEC's om de advisering te ondersteunen met een onderlinge dialoog, met respect voor ieders zelfstandig functioneren. Ook faciliteert de NVDEC opleidingen en trainingen voor DEC-leden.